

epaper.vaartha.com WWW.VAARTHA.COM

భారత్, చైనా సరిహద్దుల్లో పెట్రోలింగ్కు ఒప్పందం 5
23న వయనాడ్లో ప్రయాంక నాయనేషన్

పోలీసు వ్యవస్థలో

కొత్త సంస్కరణలు

పోలీసులకు పోలీసు అనుబంధ సంస్కరణలను పరిమోచి... కేంద్ర మంత్రి లాల్ కేష్...

వారి సంక్షేమానికి ప్రత్యేకంగా నిధులు రాష్ట్రంలో 'జీరో క్రైమ్' ఉండాలి రాజకీయ ముసుగులో నేరాలు చేస్తే కఠిన శిక్షలు : సిఎం చంద్రబాబు

ఒక పవిత్రమైన కార్యక్రమం అన్నాడు. ప్రజాసేవల కోసం ప్రాణాలు పదిలం అవుతున్నారని...

కేంద్రమంత్రి లాల్ కేష్ కలిసి జైలుకు అందజేస్తున్న మంత్రి నారా లోకేశ్ అమితావతుల లోకేశ్ భేటీ రాష్ట్రానికి రావాల్సిన నిధులు మంజూరు చేయాలని వినతి

దీనివారి కానుక 31 నుంచి 3 ఉచిత గ్యాస్ సిలిండర్లు

సూపర్ సిక్స్ వాగ్డాలాన్ని అమలు: సిఎం చంద్రబాబు

విజయవాడ, అక్టోబరు 21, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్నికల్లో ఇప్పటికే సూపర్ సిక్స్ వాగ్డాలాన్ని అమలు చేస్తున్న సీఎం చంద్రబాబునాయుడు...

కొత్త సంస్కరణలకు పోలీసులకు అనుబంధ సంస్కరణలను పరిమోచి... కేంద్ర మంత్రి లాల్ కేష్...

పోలీసులకు పోలీసు అనుబంధ సంస్కరణలను పరిమోచి... కేంద్ర మంత్రి లాల్ కేష్...

వైసీపీ పాపాలే శాపాలు!

గ్రామాల్లో పాలశుద్ధ్యం లోపించడంవల్ల పరిస్థితి క్షీణించింది: డి.సిఎం పవన్

పోలీసుల అదుపులో మాజీ మంత్రి కుమారుడు వలంటీర్ హత్య కేసు

చత్తీస్ గఢ్ లో ఎదురు కాల్పులు ఐదుగురు మావోయిస్టులు మృతి

సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యత నివ్వాలి

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిధులు కేటాయించాలి

డ్రోన్ కార్పొరేషన్ తో క్వాలిటీ కౌన్సిల్ ఒప్పందం

నేటి నుండి విజయవాడలో డ్రోన్ సమ్మిట్

వార్త

మాట ఇవ్వడానికే తొందరపడద్దు. ఇచ్చిన మాట నెరవేర్చడానికే వెనుకాడవద్దు. మాటలకే పరిమితమయ్యే మిత్రుడెవ్వడూ నీ మిత్రుడిగా ఉండలేడు. మానవ సంక్షేమానికే ఆసలు మూలం వనే.

-లియో టాల్స్టాయ్

కష్టాల సాగులో కర్షకులు!

డబ్బు సంపాదనే ఏకైక లక్ష్యంగా జీవనం సాగించేవారి సంఖ్య రోజురోజుకూ పెరిగిపోతుండడం అందరికీ కలిగిందే అంశం. ఈసంపాదన ఆలాలుంటే మంచి, చెడు, నీతి నియమాలన్నీ వదిలేస్తున్నారు. మానవతా విలువలు అడుగంటిపోతున్నాయి. అందుకే స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఎనిమిది దశాబ్దాలు కావచ్చునా లక్షలాది కోట్ల రూపాయలు నిరుపేదల ఆభ్యున్నతికి వెచ్చించినా ఆ ఫలాలు వేరవేరసిన వారికి ఇంకా వేరడం లేదని చెప్పొచ్చు. ప్రభుత్వం వెచ్చిస్తున్న నిధుల్లో నాలుగోవంతు లబ్ధిదారులకు వేరైనా దేశం ఎంతో అభివృద్ధి చెంది ఉండేదని స్వయంగా కేంద్ర పెద్దలే సెలవిచ్చారు. బడ్జెట్ను పరిశీలిస్తే వేలు, లక్షల కోట్లు కేటాయిస్తున్నారు. వెచ్చిస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. ఆ కోట్లాది ధనం ఏవైపోతున్నదో, లోపం ఎక్కడున్నదో, ఎవరిలో ఉన్నదో సామాన్యులకు అర్థం కావడంలేదు. భూమిని నమ్ముతున్న వారు ఎన్నటికీ చెడిపోవడేని పాతకాలం నమ్మకంగావారి పోయింది. గ్రామాల్లో ఉంటూ భూమిపైనే ఆధారపడుతూ వ్యవసాయమే ఏకైక జీవనాధారంగా బతకడం ఒక శాపంగా పరిణమిస్తున్న దురదృష్టపు రోజులు దాపురించాయి. ప్రకృతి సహాయనిరాకరణ, మరోపక్క తోటిమనిషివేస్తున్న దోపిడీ ఆస్పదాతలు కుద్రెవైపోతున్నారు. విత్తేదగ్గర నుంచి విక్రయించే దాకా అనేక మోసాకుల పావులుతున్నారు. మరో జీవనోపాధిలేక, రాక, ఏ అవకాశం లేకనీ గ్రామాల్లో కాలు వెళ్లిపోతున్నారు. ఏ మాత్రం అవకాశం దొరికితూ వ్యవసాయాన్ని, పుట్టి పెరిగిన గ్రామాన్ని వదిలిపెట్టి పట్టణాల బాటపట్టెందుకు వెనుకాడడం లేదు. ఇప్పటికే దేశ వ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది రైతులు నగరాల బాటపట్టారు. కరోనా ఉధృత సమయంలో ఎన్ని కోట్లమందివ్యవసాయ కూలీలు, రైతులు వలస వెళ్లారో బయటపడింది. ప్రకృతి కూడా రైతుపై వగరెత్తిస్తున్న వ్యవసాయిస్తుంది. అతి పుష్టి, ఆనావుకొత్త అతలాకుతలం అవుతున్నాయి. నన్ను మొన్నటి వరకు ఉద్ధృష్ట వరాలతో ఆస్పదాతలను అల్లాడించిన వరాలు ఇప్పటికీ ఇంకా వదిలివెళ్లడం లేదు. తెలుగు రాష్ట్రాలలోపాటు దేశంలో మరికొన్ని ప్రాంతాల్లో రాబోయే నాలుగు రోజుల్లో వరాలు కురిసేవకాకం ఉందని వాతావరణశాఖ అప్రమత్తంపెంది. తూర్పు మధ్య బంగాళాఖాతాన్ని ఆనుకొని ఉత్తర అండమాన్ ప్రాంతంలో అల్పవీడనం ఏర్పడే అవకాశం ఉందని సమాచారం ఇచ్చింది. అది మంగళవారం నాటికి పశ్చిమ వాయవ్య దిశగా కదులుతూ మరింతగా బలపడి వాయుగుండంగా మారుతుందని స్పష్టపెందింది. బుద్ధవారం నాటికి పశ్చిమ మధ్యబంగాళాఖాతంపై తుఫాన్ గా మారుతుందని కూడా హెచ్చరించారు. ఇప్పుడు తెలంగాణలో పరిశోధన సీజన్ ఆరంభమైంది. ఈ వరాలను ఎలా తట్టుకోవాలనే రైతులకు ఆ గమ్యగోచరంగా కనిపిస్తుంది. రైతులకు ఏమీ చేయ

దంలేదని చెప్పడం లేదు. అటు కేంద్రప్రభుత్వం కానీ, అటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకానీ రైతు సంక్షేమమే తమ ధ్యేయమని చెప్పకుంటూ ఎన్నో పథకాలు ప్రవేశపెట్టి కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించారు. సబ్సిడీతో వ్యవసాయ పరికరాలను అందించే కార్యక్రమాన్ని ఏనాటి నుంచో ప్రారంభించారు. ఇంత చేస్తున్నా, ఇన్ని ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తున్నా రైతుల పరిస్థితి ఏమాత్రం అభివృద్ధి చెందలేదు. రోజురోజుకూ అన్నదాత కృంగిపోతున్నాడు. ఎందుకు జరుగుతున్నది? మూలాల్లోకి ఎందుకు వెళ్లడం లేదు? అనలు పాలకులు ఇస్తున్న సబ్సిడీలో ప్రకృతి విపత్తులు సంభవించినప్పుడు ప్రకృతి స్పృహ కోట్లాది రూపాయలు ఏమేరకు అందుతున్నాయి? అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా సకాలంలో రుణసహాయం అందించడంలో విఫలమవుతున్నారని చెప్పొచ్చు. రుణమాఫీ హామీ ఒకరాజకీయ నినాదంగా మారింది. రుణమాఫీ ఇచ్చినా సకాలంలో అందివ్వకపోవడంతో వడ్డీలకు వడ్డీలు పెరిగి ఆసించిన ప్రయోజనం వేరూరడం లేదు. మరోకటకం ఈ రుణమాఫీ ఆశతో రుణాలు వెల్లడంకూడా వేచి చూడడంతో రైతులకు ఒక గుడిబండగా తయారవుతున్నది. మళ్ళీ కొత్త అప్పులు పుట్టడంలేదు. దీంతో ప్రైవేట్ వ్యాపారులను ఆశ్రయించని పరిస్థితులు నుంచి రైతులు బయటపడలేకపోతున్నారు. ఇప్పటికీ రైతులు చేస్తున్న ప్రతివెయ్యి రూపాయల అప్పులో నగరానికిపైగా వడ్డీ వ్యాపారుల నుంచే తెచ్చుకుంటున్నారు. ఇక వడ్డీల విషయం గురించి చెప్పొచ్చున పనిలేదు. నలభైశాతం మందికిపైగా రైతులకు సాధారణ వడ్డీ అప్పు లభిస్తుండగా 15 శాతం నుంచి 30 శాతం వరకు వడ్డీలతో తెచ్చుకుంటున్నారు. మరోకటకం రైతులకు రుణసహాయం అందించడంకోసమే ఏర్పాటు చేసిన సహకార రంగం రాజకీయజోక్యంతో కుద్రెవైపోతున్నది. ఇదంతా ఒక ఏకైక వ్యవసాయరంగాన్ని నశింపజేసే విత్తనాలు సంక్షోభంలోకి నెడుతున్నాయి. ఇందులో పాలకులు విఫలమవుతున్నారని చెప్పొచ్చు. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా వ్యవసాయానికి మూలమైన విత్తనాల నాణ్యత ప్రస్తావనకా మారుతున్నది. నాసిరకం, నశిలి విత్తనాలు, క్రిమినాశకరక మందులు, ఎరువులు అరికట్టడంలో పాలకులు విఫలమవుతున్నారని చెప్పొచ్చు. వ్యవసాయానికి మూలం విత్తనాలు అనేది అందరికీ తెలిసిందే. ఆ విత్తనాల కల్పితే రైతు నాసిరకం అయితేనే అవి విత్తన రైతుల పరిస్థితి మాటల్లో వర్ణించలేం. ఇలాంటి కారణాలన్నీ వ్యవసాయాన్ని నష్టం జేసింది నెడుతున్నాయి. భారతదేశం గ్రామాల్లో ఉండని, గ్రామ స్వరాజ్యం సాధించిన నాడే ఆ ఫలాలు సామాన్యులకు అందినట్లు మహాత్ముడు చేసిన ప్రవచనం నేటికీ ప్రామాణికమైందే. ఆ కోణంలో పాలకులు ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు రైతులకు కావలసినది వాళ్ళ అప్పు కాదు. వారు ఆత్మవిశ్వాసం కోల్పోవడం దేశానికి ఏమాత్రం క్షేమం కాదు.

మాఫియా చేతులో మద్యం పావులు!

ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా మద్యం విక్రయాల యెడల ఒకే విధానాన్ని ఆనుకొనిపోతున్నాయి. మద్యం సేవించటాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. మద్యం నుండి వచ్చే ఆదాయమే ముఖ్యంగా భావిస్తున్నాయి. ప్రజల ప్రాణాలు వారి కుటుంబాల రక్షణ బాధ్యతను వక్కాని పెట్టాయి. విద్యార్థులను, యువకులను దేశంలో జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామాలకు, ఆర్థిక సంక్షోభాలకు, నిరుద్యోగానికి కారణాలు తెలుసుకుని వాటి పరిష్కారానికి ఉద్యమించవలసి మద్యం మత్తులో పడేలా చేస్తున్నాయి. ప్రజాస్వామ్య దోపిడీ వర్గాల ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రభుత్వాలకు ఉన్నంతలా మద్యం విక్రయాల పెరుగుతూనే ఉంటాయి. పేద, మధ్య తరగతి కుటుంబాల ఆర్థిక పరిస్థితులు క్షీణించి సంక్షోభంలో కొట్టుమిట్టాడుతూనే ఉంటాయి. ఈ వాస్తవాన్ని గ్రహించి పేదలు, విద్యార్థులు, యువజనులను మద్యం సేవించటానికి దూరంగా ఉండే సమస్యల పరిష్కారం కోసం, అమృతం వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాలి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మద్యం రాజకీయాల నడుస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలో ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం ఏర్పడినా ప్రజలను మద్యానికి బానిసలను చేసి పెద్ద అప్పుల ఆదాయం పొందటమే కాకుండా, వారు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను గురించి ఆలోచించకుండా మత్తులో కూరుకుపోయేలా చేస్తున్నది. మద్యపానాన్ని విక్రయాలను అదుపు చేస్తామని ఎన్నికల సమయంలో ఊడకంపుడు ఉపస్థానాలు, వాగ్ధానాలుచేస్తూ, అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత మద్యాన్ని ఏర్పాటు పారినప్పటికీ 2014లో అధికారంలోకి వచ్చిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం 2017లో మద్యం ప్రైవేట్ పాలిసీని సందించింది. నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. అప్పట్లో 4,380 మద్యం దుకాణాలకు టెండర్లు పెరిగగా 76వేల దరఖాస్తులు వచ్చాయి. ఎక్కేతాఖాతు 474 కోట్ల ఆదాయం వచ్చింది. మద్యం పావులను ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు ముఖ్యంగా తన ఆనుకాయలకు చంద్రబాబు కట్టబెట్టారు. మంత్రుల వాటామంతులకు వచ్చింది. ప్రభుత్వం వెల్కొళ్ల రూపాయల డాబులం పొందింది. మద్యం పావులు పొందిన వారు ప్రతి గ్రామంలో నూ, టెన్వీ ఎన్నికల ప్రజాకోణాలను మద్యం అందించారు. రాష్ట్రంలో మద్యం ఏర్పాటుపై దూరంగా ఉండే సమస్యల పరిష్కారం కోసం సాధారణ పాలకుల చేరింది. పేద కుటుంబాలు చిన్నా భీన్నం ఆయానాలు. 2019సాధారణ ఎన్నికల ప్రకారంలో నూ, టెన్వీ ఎన్నికల ప్రజాకోణాలను మద్యం సేవించే దరఖాస్తులను అమలు చేస్తామని చెప్పింది. అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత మద్యం విక్రయం, పావులను ప్రభుత్వ ఆధీనంలోకి తీసుకుంది. మద్యం ధరలను పెట్టింపుచేసింది. మద్యం పావులు, విక్రయాల తగ్గించినట్లు జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం తెలిపింది. ప్రభుత్వం చెప్పినట్లుగా 2018-19లో మద్యం విక్రయాల 2.77కోట్ల కేసులుంటే, 2022-23నాటికి 1.16కోట్ల కేసులుంటే, 2022-23నాటికి 3.84 కోట్ల కేసుల నుంచి 3.35 కోట్ల కేసులకు తగ్గాయి. ఇవి టెన్వీ ప్రభుత్వం చెప్పినట్లుగా. ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు విక్రయాల తగ్గితే వచ్చే ఆదాయం తగ్గింది. 2014-19 మద్యం టిడిపి ప్రభుత్వం పాలనలో 72.284 కోట్ల ఆదాయం లభించగా, 2019-24 వరకు టెన్వీ ప్రభుత్వం పాలనలో కోటి 10.10లక్షలకు చేరింది. 2018-19 సంవత్సరంలో మద్యం ద్వారా ఆదాయం 20.128 కోట్లకు ఉంటే 2022-23 నాటికి 28.113 కోట్ల రూపాయలకు చేరింది. దీన్ని గమనించినప్పుడు మద్యం విక్రయాల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరిగిందే కాని తగ్గలేదు. దళవారి మద్యంపెద్ద మార్కెట్ క్రమంగా ప్రభుత్వం మద్దతినిచ్చింది. టెన్వీ ప్రభుత్వం రాష్ట్రాన్ని మద్యానికి ప్రైవేట్ మార్కెట్ చేసింది. మద్యం ధరలను వివరించడానికి చివరికి, పేదల సంపాదన అంతా మద్యం పావులకే పోతున్నది, అనేక కుంటకొణాలు బతిగారుని 2024 సాధారణ ఎన్నికల్లో ప్రచారంచేసి, కూటమి అధికారంలోకి వస్తే మద్యం ధరలలో తగ్గిస్తామని, నాణ్యమైన మద్యాన్ని పోకగా అందిస్తామని, కుంటకొణాలపై విచారణ జరిపిస్తామని కూటమి కోల్పోవడం దేశానికి ఏమాత్రం క్షేమం కాదు.

పొల్లమంతుల సాంబశివరావు

నాయకులందరూ చెప్పారు. మద్యంలో పాటు అనేక వాగ్ధానాలు చేసి కూటమి విజయం సాధించి చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. టెన్వీ ప్రభుత్వం మద్యం పాలన స్థానంలో కొత్త పాలనను ప్రకటించింది. ప్రభుత్వ నిర్వహణలో ఉన్నమద్యం దుకాణాలను రద్దుచేసింది. 2017నాటి ప్రైవేట్ మద్యం పాలనను ప్రకటించింది. వేలంపాటుల నిర్ణయం తీసుకుని 3,396 దుకాణాలకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి టెండర్ల ప్రక్రియ ప్రారంభించింది. 90వేల దాకా దరఖాస్తులు వచ్చాయి. దరఖాస్తుల ద్వారా రెండు వేల కోట్ల ఆదాయం వచ్చింది. ఒక్కో దరఖాస్తుకు తిరిగి చెల్లించిన ఫీజు 2లక్షలు. ఒక వ్యక్తి ఎన్ని దరఖాస్తులైనా చేసుకోవచ్చు.

మద్యం దుకాణాల ఏర్పాటు చేసే ప్రాంతాలను బట్టి నాలుగు ఖాటాల్లో లైసెన్స్ రుసుం నిర్ణయించారు. తొలి సంవత్సరం 19వేల జనాభా ఉన్న ప్రాంతాల్లో 50 లక్షలు, ఐదు లక్షల కన్నా ఎక్కువ జనాభా ఉన్న ప్రాంతాల్లో 85 లక్షల రుసుం చెల్లించాలి. రెండవ సంవత్సరం 10 శాతం వేలంపాటుల నిర్ణయం చేసింది. రెండవ సంవత్సరం చేసే లైసెన్సుదారులకు 20శాతం మేర మార్కెట్ ఉంటుంది. నోటిఫికేషన్ ప్రకారం అక్టోబర్ 17నుంచి కొత్త మద్యంపాలన అమల్లోకి వస్తుంది. మద్యం దుకాణాల దర్శించుకున్న వారు ప్రభుత్వ కమిషనరీ 30 శాతం ఇవ్వాలి. లైసెన్సులు ఏకపక్షంగా దర్శించుకునేందుకు టిడిపి ఎంపీలు, ఎంపీఎల టెండర్లు పోటీల ద్వారా వివిధ రంగాలలో డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూహెచ్ఎస్) ప్రకారం భారతదేశంలో ప్రతి వ్యక్తి అల్కహోల్ వినియోగం 1919లో 5 లీటర్లు ఉండగా, 2023 నాటికి 7 లీటర్లుగా ఉంది. దేశవ్యాప్తంగా మద్యం ఆదాయం 45 బిలియన్ల డాలర్లు. ప్రపంచంలో 8వ అతిపెద్ద అల్కహోల్ మార్కెట్ గా భారతదేశం ఉంది. భారతదేశంలో మద్యంపానం సేవించటం వలన ప్రతి లక్ష జనాభాలో 38.5మంది ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. మద్యం సేవించటానికి, అమ్మకాలను ప్రతి రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక చట్టాలు ఉన్నాయి. అంద్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వస్తే, మద్యం సేవించటానికి 18-21 సంవత్సరాలు నిండని బాలలకు ఎవరైనా మద్యం విక్రయాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాలి. •

శిశు లేదా లక్షరూపాయల జరిమానా లేక రెండు విధించవచ్చు. దేశంలో 30లక్షలమంది మైనర్లు మద్యానికి బానిసలు అయ్యారని సేవనలే ప్రగ్ దీపిందెస్ (టీఎమ్ఐసీ సెంటర్ (ఎన్డీకీసీ), ఎమ్మెస్సీ, డిల్లీ అధ్యక్షులు) కేంద్ర సామాజిక న్యాయ, సాధికారత మాత్రాశాఖ 2021లో నిర్వహించిన జాతీయ స్థాయి సమావేశంలో పిల్లల మద్యంపానం విషయంలో అనేకవిషయాలు వెల్లడి అయ్యాయి. దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో 45 శాతం మద్యం సేవిస్తున్నారని మరో అంచనా. ప్రభుత్వాలూ, వాటి ఆదాయంలో 6 వంతు ఎక్స్ ట్రా సుంకం ద్వారానే పొందుతున్నాయి. మద్యం సేవించటం ప్రజల వ్యక్తిగత బలహీనత. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మద్యం సేవించే వారిని ప్రజలు చిన్నవారేగా భావిస్తారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తాటి, ఈత కట్ట సీజనల్ వారీగా లభించేది. ఆ కట్టలు మాత్రమే కొంచెం సేవించేవారు. ఈ కట్టల హరికెన్లమంది కాకపోగా, కొన్ని ఔషధ గుణాలు కూడా కలిగి ఉంది. గ్రామీణ గీత వృత్తిదారులకు కొన్ని రోజులు ఉపాధి కల్పించింది. అటు ప్రాంతంలో గిరిజనులు జీవనం చెల్ల నుంచి లభించే కట్ట తాగేవారు. నేడు సంప్రదాయ మద్యం పానీయాల స్థానంలో సార, బ్రాందిలాంటి మద్యం దేశం, రాష్ట్రంలో విస్తృత పైకా యాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రజలు మద్యం సేవించటానికి ఏ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించకూడదు. మద్యం ప్రాచుర్యం, ప్రాణాలకు ముప్పు తెస్తుందని ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వటమే కాకుండా, తక్కువ ధరలకు అభార వస్తువులు అందించకుండా, మద్యం మూత్రం తక్కువ ధరలకే అందిస్తానని చెబుతూ మద్యం సేవించటాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈ విధంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ప్రజల ప్రాణాలకు విలువ ఇవ్వటం లేదు. 18 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలకు మద్యం అమ్మకం నేరమని తెలిసినా ద్వారా పాపు యజమానుల పట్టించుకోకుండా విక్రయిస్తున్నారు. ప్రభుత్వాల వట్టు అయిపోవడం వేన బాధ్యత నుంచి తప్పకుండా. ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా మద్యం విక్రయాల యెడల ఒకే విధానాన్ని ఆనుకొనిపోతున్నాయి. మద్యం సేవించటాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ప్రజల ఆదాయమే పరిణామాలకు కారణం కాదు. ప్రజల ప్రాణాలు వారి కుటుంబాల రక్షణ బాధ్యతను వక్కాని పెట్టాయి. విద్యార్థులను, యువకులను దేశంలో జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామాలకు, ఆర్థిక సంక్షోభాలకు, నిరుద్యోగానికి కారణాలు తెలుసుకుని వాటి పరిష్కారానికి ఉద్యమించవలసి మద్యం మత్తులో పడేలా చేస్తున్నాయి. ప్రజా వ్యతిరేకత ఒకే వర్గాల ప్రాతినిధ్యంవహించే ప్రభుత్వాలకు ఉన్నంతలా మద్యం విక్రయాల పెరుగుతూనే ఉంటాయి. పేద, మద్య తరగతి కుటుంబాల ఆర్థిక పరిస్థితులు క్షీణించి సంక్షోభంలో కొట్టుమిట్టాడుతూనే ఉంటాయి. ఈ వాస్తవాన్ని గ్రహించి పేదలు, విద్యార్థులు, యువజనులను మద్యం సేవించటానికి దూరంగా ఉండే సమస్యల పరిష్కారం కోసం, అమృతం లేని మద్యం విక్రయాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాలి. •

విద్యుత్ లేని గృహం సూర్యుడు లేని భూగ్రహమే!

విద్యుత్ వెలుగులేని గృహం సూర్యుడు లేని భూగ్రహం తో సమానం. డిజిటల్ యుగంలో మనపట్టి నడిపే ఏకైక సాధనం శక్తిమాత్రమే. స్మార్ట్ ఫోన్ పలకాలన్నా, కరెంట్ బల్బు వెలుగులు చివ్వాలన్నా, టీవీ బొమ్మ అడాలన్నా, విశ్వాన్ని కుగ్రామం చేయాలన్నా, ప్రగతి పరుగులు పెట్టాలన్నా, పరిశ్రమలు ఉత్పత్తి చేయాలన్నా, ప్రపంచ సమావేశానికి టిడిపి పీఠాల్లానూ, కావలసినది ఏదో ఒకశక్తి రావాలి, సర్దుకొన్నా, సాధనం. అది ప్రత్యామ్నాయమే లేని ప్రగతి రథం. పవర్ లేని టిడిపి ప్రజలకు క్షీన్ కుకింగ్ ఎనర్జీ అందుబాటులో లేదని తెలుస్తున్నది. ఆధునిక మానవుని దినచర్యలో అనుక్షణం శక్తివినియోగం తప్పనిసరి. తలసరి శక్తి వినియోగం ఆధారంగా దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిని నిర్ణయించే ఆధునిక స్థితికి ప్రపంచం చేరిపోయింది. దేశంలోని జనాభా నగలు నీ వాడే శక్తి పరిమాణాన్ని బట్టి దేశ సంపన్నత లేదా ప్రగతి రేటు వివరించబడుతున్నది. శక్తి ఉత్పత్తి, వాడకం, సేవ విస్తరణతో దేశభవిష్యత్తు నిర్ణయించబడుతుంది. భూమాతకు ప్రసాదించిన అతి గొప్ప సహజ శక్తి వనరు సూర్యుడే. శక్తి వనరుల్లో తరిగి సాంప్రదాయ (పునరుత్పాదక కాలేసి) నాన్ రెన్యూబుల్ శిలాజ ఇంధనాలు (బొగ్గు, వంటకెరుకు, పెట్రోలియం సహజ వాయువు లాంటివి), తరగని సాంప్రదాయ

డా. బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి

తర పునరుత్పాదక ఇంధనాలు (సౌరశక్తి, పవనశక్తి, అల శక్తి, భూకంపం, బయోమెన్ లాంటివి) ఉంటాయి. సౌరశక్తి మిశ్ర, వ్యాపార, వాణిజ్య, రవాణా, వ్యవసాయం, గృహాసనకాల వంటి రంగాల్లో శక్తి వినియోగం వాటికి ప్రాణ సహాయం. విద్యుచ్ఛక్తి కోసే గ్రామీణ వ్యవసాయాధార ప్రగతి రైతుల సుసాధ్యమవుతుంది. తరిగి సాంప్రదాయ శిలాజ ఇంధన వినియోగం జరుగుతున్నప్పటికీ వీటికి పర్యావరణానికి, జీవ మనుగడకు హాని కలుగుతుంది అని వ్యాపిని గమనించాలి. శిలాజ ఇంధనాల వాడకంతో ఆదర్శవల సరికి వేత, ఇంధన నిల్వల తరుగుతూ కొత్త ఏర్పడటం, పర్యావరణ కాలమయం అనారోగ్యం, జీవవైవిధ్యానికి విషాతం లాంటి దుష్ప్రభుత్వాల ఏర్పడతాయి. శిలాజ ఇంధన వినియోగం తగ్గిస్తూ, భవిష్యత్లో అభివృద్ధి పర్యావరణానికి సాంప్రదాయ తరపున ఉన్న శక్తి వినియోగం తగ్గించడం, శక్తి వినియోగం తగ్గించడం, శక్తి ప్రాధాన్యతలను వివరించడం లాంటి అనేక అంశాలను సాధారణ ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేందుకు ప్రతి యేటా 22 అక్టోబర్ రోజును ప్రపంచ శక్తి దినం పాటిస్తారు. ఇండియాలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చరిత్ర డార్జిలింగ్ లో 1897లో ప్రారంభమైంది. 1902లో ప్రభుత్వ వైద్యవనర్ స్టేషన్ శివ సముద్రం,

కర్ణాటకలో వెలిసింది. స్వాతంత్ర్యానంతరం శక్తి మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాల స్థాపన, రవాణా, పంపిణీ చేయడం పెద్ద అప్పుల ప్రారంభమైంది. యన్ టి సి, యన్ హెచ్ పి, యన్ ఈ కేజీలపై, సీజనింగ్, యన్ పి జి లాంటి కేంద్రప్రభుత్వ విద్యుత్ సరఫరా క్రియాశీలంగా విద్యుత్ ఉత్పత్తి, రవాణా, పంపిణీ చేయడం పనిచేస్తున్నాయి. పవర్ హెడ్లన్నా కొత్త పవర్ హెడ్ల ద్వారా ఆర్థిక సహాయం చేస్తూ, పవర్ ప్రాడక్షన్ కు సహకరిస్తోంది. విద్యుత్ కేంద్రం అవసరమైతే ఉత్పత్తి చేయడంలో సహాయం ప్రతి అధికార భాగం చేయాలి. అనవసర విద్యుత్ వాడకాన్ని వ్యర్థతతో తగ్గించాలి. గృహాల్లో వ్యర్థంగా నడుస్తున్న స్ట్రాబ్లు, లైట్లు, ఎసి, నీటి కుళాయిలను ఆపయాలో. వాహనాలను కాలక్షేప వసతుల వినియోగించవద్దు. ప్రజారవాణాను అధికంగా ఆనుకొనాలి. జీవవైవిధ్యానికి విషాతం లాంటి దుష్ప్రభుత్వాల ఏర్పడతాయి. శిలాజ ఇంధన వినియోగం తగ్గిస్తూ, భవిష్యత్లో అభివృద్ధి పర్యావరణానికి సాంప్రదాయ తరపున ఉన్న శక్తి వినియోగం తగ్గించడం, శక్తి వినియోగం తగ్గించడం, శక్తి ప్రాధాన్యతలను వివరించడం లాంటి అనేక అంశాలను సాధారణ ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేందుకు ప్రతి యేటా 22 అక్టోబర్ రోజును ప్రపంచ శక్తి దినం పాటిస్తారు. ఇండియాలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చరిత్ర డార్జిలింగ్ లో 1897లో ప్రారంభమైంది. 1902లో ప్రభుత్వ వైద్యవనర్ స్టేషన్ శివ సముద్రం,

మన భవిష్యత్తు మనం పుట్టిన ఘడియలు బట్టిగాని, మరీకా దేని మీదనే గాని ఆధారపడి లేదు. అది కేవలం మన స్వశక్తిపై ఆధారపడి ఉంది.

రాజిత

మనం ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి ఆశిస్తున్నా ఉంటాం. ఒక ఆశ నెరవేరితే మరొకటి ఉంటుంది. జీవితమే ఆశల పల. అదే దుఃఖానికి కారణం.

సెనీల్

ప్రజావాక్కు

ఇసుకపై సీసంకే రద్దు మంచి నిర్ణయం!

రాష్ట్రంలో ఇసుక కొరత తీవ్రంగా ఉండటమే కాకుండా ధరకూడా అధికంగా ఉండటం, పరదేశంలో ఇసుక లభ్యత కూడా తగ్గినవరకు ప్రజల్లో ఆసంతృప్తి నెలకొన్న సేవ ధ్యంలో ముఖ్యమంత్రి ఇసుకపై సీసంకే రద్దు చేయడం, వాగుల్లో పడకల్లో నుంచి స్థానిక అవసరాలకు అక్షయల సృష్టించవచ్చని ఆదేశాలు జారీచేయడం శుభ పరిణామం. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలతో నడలునుంచి ఇసుక తరలివచ్చినా సీసంకే రద్దు అనేక నిబంధనలు ఉండటం, గతంలో మాదిరి కొరతలకు తప్పని నివేదికలు ఇచ్చే దుష్ట సంప్రదాయానికి స్వస్తి అలకడం కూడా ఇసుక కొరతకు కారణంగా చెప్పాలి. పరిశ్రమ ఇసుక అతర రాష్ట్రాలకు తరలివచ్చినా సీసం పెడితేనే రాష్ట్ర అవసరాలకు ఇసుక లభ్యత పెరుగుతుంది.

- గంపెళ్ల రామకృష్ణ, విలూరు, ఏలూరు జిల్లా

తల్లిదండ్రులు ఆలోచించండి

యా ట్యూటలు ఇన్స్ట్రామెంట్లు మనసులలా ప్రభావితం చేస్తున్నాయో చెప్పడంలో మంచికాదు చెప్పడం అనే మాట వినిపించడం మాన్పిస్తారు. కుటుంబాల వీడియోలు కూడా ఎంతో ఆసక్తికరమైనవి వైట్ డైలాగ్ లో ఇన్స్ట్రామెంట్ పెట్టేస్తున్నారు. అడపాదడపా ఏవో కొన్ని తప్పా, పెద్దలే జలువంటి ఇంజనూ పెట్టిన ఆనందం పొందుతుంటే ఇక యువనంలో అడుగడిచిన యువకులు, విద్యార్థులు మానసిక అల్లకల్లోలం ఎంతటి శారీరక మానసిక దౌర్బల్యానికి దారితీస్తుందో సంఘం ఊహిస్తోంది. ఇటువంటి వాటిని మీడియాలో రానివ్వకుండాకే సౌజన్య సెల్ ఏర్పాటు చేసి సాగులో చేసే కట్టుదిట్టాలు రావాలి.

- గాడ్ పాటి సీతారామయ్య, హైదరాబాద్

పింఛను పంపిణీలో మార్పు రావాలి

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఏకాగ్రత చేతనయిన ఒక నెల వితంతు పింఛన స్వయంగా తీసుకోవడపోతే మరుసటి నెలలో బాకీ పడిన దానికి తీసుకునే అర్హతను కోర్కోర్తారు. రెండు నెలలవిచారణం చేతనయినా తీసుకోవడానికి మూడవ నెలలో మొత్తం ఇస్తామని సింపి చెప్పినట్లు గుర్తు. ఏ కారణం వేరైనా ఆస్పత్రిలో ఉండాల్సి వచ్చి ఆ నెల పింఛను తీసుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉంటే మరుసటి నెల పింఛను మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి స్పందించాలి.

- ఎన్. రామలక్ష్మి, సికిందరాబాద్

పాలీసుల సేవలు బౌధ్

నేడు సమాజంలో జరిగే అనేక నేరాలను ఘోరాలను అరికట్టే వారు పాలీసులు. వారు మన కోసం నింతరం రాత్రింబవళ్లు క్రమిస్తారు. మన ధన మాన ప్రాణాలకు కాపాడే ప్రయత్నంలో ఎంతో మంది పాలీసులు ఆనువులు బానిస దుర్బలనులు ఉన్నాయి. విధిలోభాగంగా వారు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. వగలు, రాత్రి అనే తేడా లేకుండా ఎన్నో ఒత్తిళ్ల నడుమ తమ పృత్తికి న్యాయం చేస్తున్నారు. వారి సేవలు సమాజానికి ఎంతో ఉపయోకం. సామాన్యుల నుంచి అమాత్యుల వరకూ వారి సేవలను నిత్యం వినియోగించుకుంటున్నారు. ఎండా వాటల నడుం కుటుంబాలను వదిలి దుష్కారీ చేస్తున్న పాలీసులకు నలం. వారి శారీరక మానసిక ఆరోగ్యంపై ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించాల్సి అవసరం ఎంతో ఉంది.

- శ్రీని వేణుగి, సికిందరాబాద్

పాత పద్ధతులే మేలు

ప్రైవేట్, కార్పొరేట్ టీచర్ల కంటే ప్రతిభ ఎక్కువ నైపుణ్యాలున్న ప్రభుత్వ పాఠశాల టీచర్లు తెలుగు మీడియం ప్రోత్సహించడం దురదృష్టకరం. ప్రపంచం ఎలా పగులు పెడితే మనం ఆలా పగులు పెట్టాల్సింది. అజ్ఞానం కూడా సూర్యోదయం అయి పోయిన తర్వాత విద్యార్థిని విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుల ఇల్లలోనే ఉండేవారు. ప్రైవేట్ చెప్పడానికి టీచర్లు గ్రామాల్లో ఉండేవారు. విద్యార్థిని విద్యార్థులు రాత్రిపడుకోవడానికి మాత్రమే గ్రామాల్లో ఇళ్లకు చేరుకునేవారు. ప్రతి సభ్యుడు వంద మార్పులకు ఉండాలి. పానీ మార్పు కనీసం నలభై శాతం కావాలి. మానీ రాతవిధానాలను ప్రోత్సహించకూడదు. లాంగ్ కేజీలకు సంబంధించి మూడు లాంగ్ కేజీలు కూడా పాత పద్ధతులే కాంప్రహానం, కాంప్రహానం పాటు ప్రోత్సహించే సీటులుంటే ఉండాలి.

- వీరంతుల భాస్కర్ రావు, హైద్రాబాద్

ఉద్యోగాల భర్తీ వేగంగా జరగాలి

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అత్యున్నత స్థాయి సర్టిఫ్డ్ అయినటువంటి గ్రూప్ ఏ1తో సహా దాదాపు అన్ని పోటీ పరీక్షల్లో వివాదాలు, అంధోకనలు, వాయిదాలు జడించడం ప్రభుత్వాల ఆధారాలు ఉద్యోగార్థులు తమ విలువైన సమయం, ధనం కోల్పోవచ్చి వస్తుంది. నోటిఫికేషన్ సమయంలోనే అన్ని న్యాయపరమైన సలహాలను తీసుకోని రాజ్యాంగబద్ధ సంస్థ టిడిపిఎస్ కి సమస్యలను చేసుకుంటూ ప్రభుత్వం జాబ్ క్యాంపెయిన్ నుంచి వివాదాలు తలెత్తకుండా ఉద్యోగాల భర్తీ వేగంగా జరగాలి.

- ముత్తయ్య, లండ్ గ్రామం, సిద్దిపట్టణం

విద్యారంగం ప్రక్షాళనకు చర్యలు చేపట్టాలి

సర్కారు బదుల్లో పిల్లలు తగ్గడానికి ఎవరు కారణమని టీచర్లను పాఠశాల ప్రశ్నిస్తున్నారు. టీచర్లు తమ పిల్లలను తాము బోధించే బాడీ ఎందుకు చదివించడం లేదు? తమ బోధనపై తమకే నమ్మకం లేదా? అంటూ టీచర్లను ఆర్థికరక్షణలోకి నెడుతున్నారు. ఈ ప్రశ్నల అనేక సందర్భాల నుండి బయటపడాలి. కానీ ప్రశ్నించే వారు సమస్య మూలాల్లోకి వెళ్లి ఆలోచించడం లేదు.

